

HVHB-nieuws

Nummer 4 | april 2023

Expositie over bezetting en bevrijding 1940-1945

(Foto: Harry Ophelkens)

Vanaf 16 april is in het Pomphuis aan de voet van de Heemsteedse wateroren de tentoonstelling 'Bezetting en bevrijding in Heemstede en Bennebroek 1940-1945' te zien. Deze expositie zou eigenlijk plaatsvinden in 2020 in het kader van 75 jaar vrijheid, maar is toen vanwege corona uitgesteld.

Een aantal vrijwilligers heeft hard gewerkt om een overzicht te geven van wat er in Heemstede en Bennebroek gebeurde tijdens de Tweede Wereldoorlog. Er zijn veel foto's te zien, beelden van het dagelijks leven, Duitsers in Heemstede, dwangarbeid en verzet en natuurlijk de bevrijding door de Canadezen. Naast de foto's zijn er ook originele documenten en voorwerpen aanwezig en worden er films vertoond die tijdens en vlak na de oorlog zijn opgenomen.

U kunt op de expositie echte exemplaren van de Katinpers vinden, een van de elf illegale bladen in Heemstede. Een kop-en-schotel uit Duitsland herinnert aan het verhaal van de dwangarbeiders. De 'moffenzeef' van Broeder Joseph Klingen van verzetsgroep ECH/3 was een apparaat om de stoorzenders van de Duitsers uit te schakelen en wordt zelden vertoond. Uniek zijn de feesthoedjes die mevr. Riet Govers-Akkermans al die jaren bewaard heeft. De hoedjes werden na de bevrijding door de kinder rond de Zandvoortselaan gedragen. Een bijzonder stuk op de expositie is de trouwjurk uit parachutestof die weliswaar niet in Heemstede gemaakt is, maar wel een mooi beeld geeft van de textielaarster waar iedereen mee te maken kreeg. Ook twee bevrijdingsrokken, gemaakt van kleurige lapjes, herinneren aan die tijd, maar ook aan de blije dagen na de bevrijding.

Zo geeft de expositie een beeld van vijf jaren bezetting, maar zeker ook van de vrijheid die de HVHB met deze expositie wil vieren.

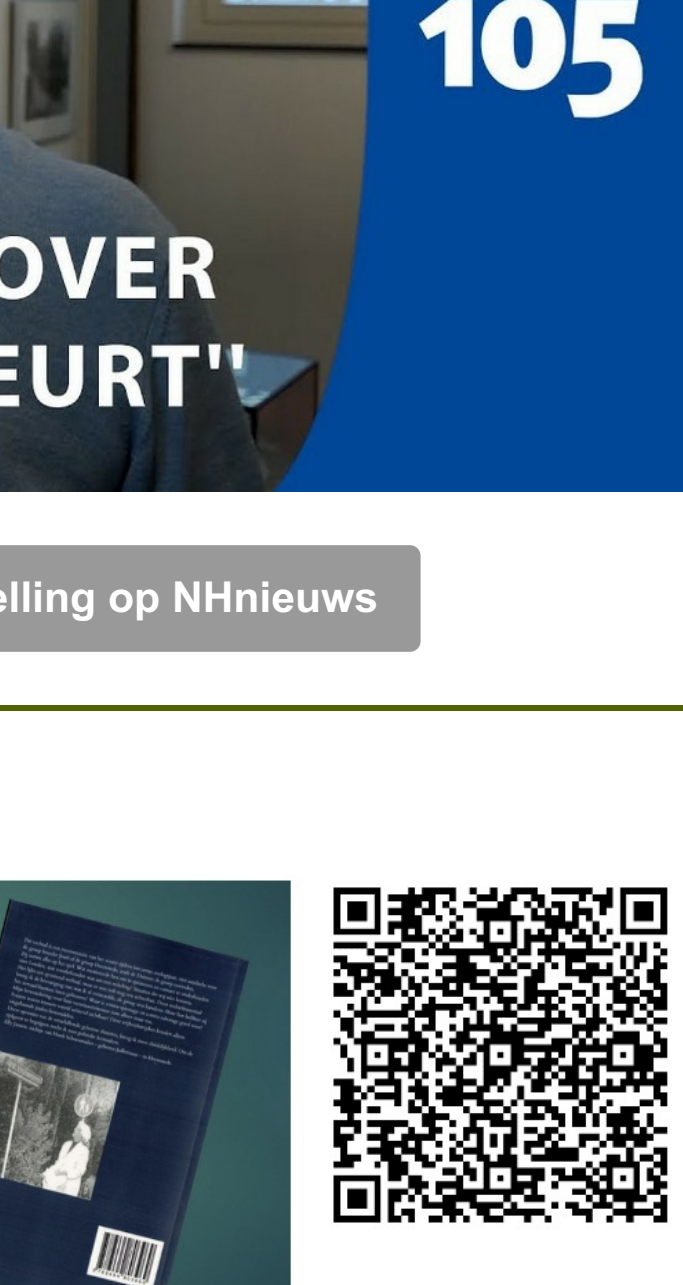
Openingstijden tentoonstelling

De tentoonstelling is geopend op elke zaterdag en zondag in de periode van 16 april tot en met 6 mei, van 12 tot 16 uur, en op vrijdag 5 mei van 12 tot 17 uur.

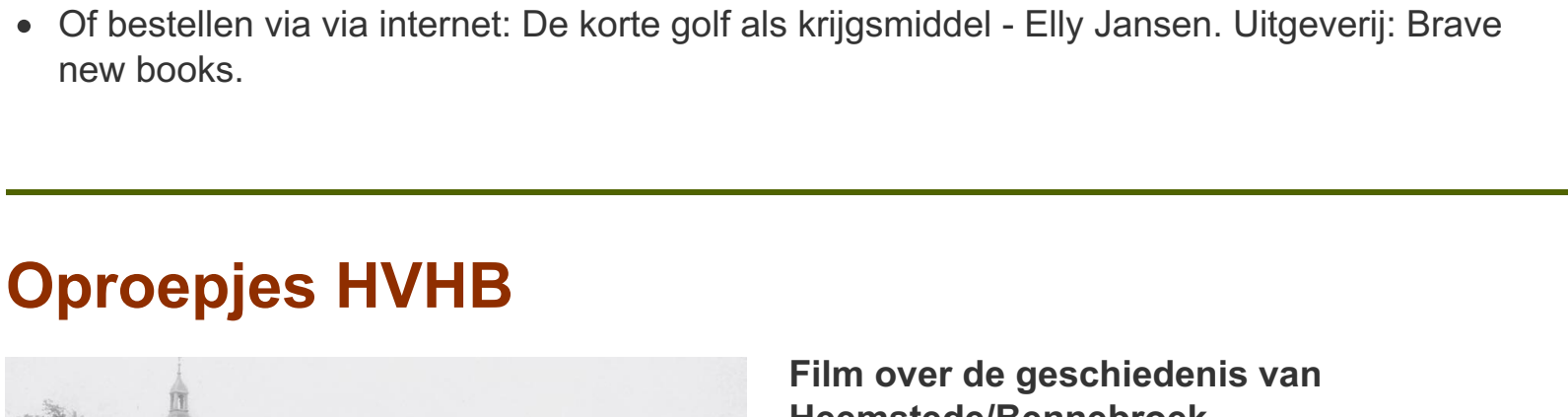
Adres: Pomphuis, Watertoren 2, 2102 LW, Heemstede. De toegang is gratis.

Extraatje

Zolang de voorraad strekt is de speciale uitgave van HeerlijkHeden 'Tweede Wereldoorlog en Bevrijding' uit 2020 tijdens de openingsuren gratis voor bezoekers verkrijgbaar.

Haarlem105 reportage over de tentoonstelling HVHB

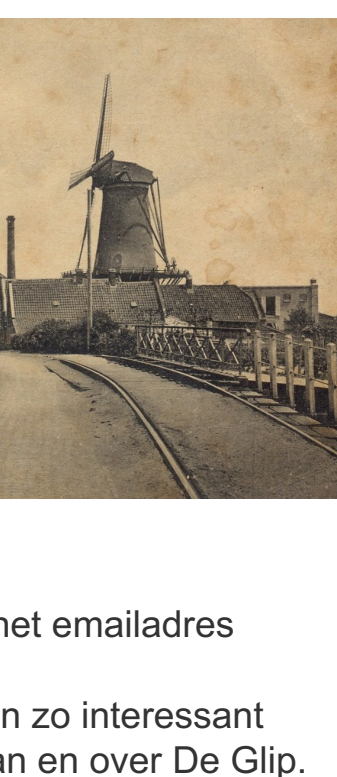

"IK HOOP DAT HET OVER 25 JAAR WEER GEBEURT"

Lees meer over de tentoonstelling op NHnieuws

Boekje verschenen

Ely Jansen (oud-Heemsteedse, tegenwoordig wonende te Oosterhout) schreef het boekje: 'De korte golf als krijgsmiddel. Radio bolwerk Heemstede'. Dit verhaal is een reconstructie van het verzet tijdens het eerste oorlogsjaar, met aandacht voor de groep broeder Josef of de groep Heemstede, zoals de Duitsers de groep noemden met o.a. Henk Schoenmaker. Ely is het nichtje van Henk

- Het boekje kan besteld worden via bovenstaande QR-code of per mail aan Ely zelf.
- Of mailen aan: ellisabeth.45@outlook.com
- Of bestellen via internet: De korte golf als krijgsmiddel - Ely Jansen. Uitgeverij: Brave new books.

Oproepjes HVHB

Film over de geschiedenis van Heemstede/Bennebroek

In onze vorige nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat de HVHB een film wil maken over de historie van Heemstede en Bennebroek.

Daarbij wil de HVHB graag gebruik maken van bestaand privé-filmmateriaal. Daarbij is de HVHB dringend op zoek naar oude filmbeelden over Heemstede en Bennebroek. Kleinbeeld, video, alle soorten films zijn welkom. Laat het ons weten: evenementen@hvhb.nl

Materiaal over de Glip

De Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek organiseert in het najaar van 2023 een tentoonstelling over De Glip. Op de tentoonstelling zijn foto's en schilderijtjes te zien van hoe De Glip er vroeger uitzag en hoe De Glip er uit gaat zien. Er is een hele historie van De Glip en dat wil de HVHB in beeld brengen.

Mensen met gebruikte voorwerpen, schilderijtjes en prenten over De Glip worden opgeroepen zich te willen melden bij de HVHB.

Graag dan voor 1 mei aanstaande met een foto of afbeelding sturen naar het emailadres pomphuis@hvhb.nl. De HVHB wil met de in bruikleen gegeven voorwerpen en afbeeldingen een zo interessant mogelijke tentoonstelling organiseren voor iedereen, die meer wil weten van en over De Glip.

Activiteiten HVHB 2023

	April/mei	Pomphuis
Tentoonstelling WO II	April/mei	Pomphuis
Voorjaarsbijeenkomst + ALV 2023	8 juni	De Hartekamp Heemstede
Tentoonstelling De Glip	september	Pomphuis
Open Monumenten dagen	9/10 september	Thema Levend Erfgoed
Najaarsbijeenkomst 2023	9 november	Trefpunt Bennebroek

Naast lezingen en wandelingen staan er ook nog andere evenementen in de planning. Noteer ze alvast in uw agenda. Meer informatie volgt in de HeerlijkHeden, op onze Facebookpagina, op onze website en in onze maandelijkse nieuwsbrief.

Puzzelstukje maart 2023

De oplossing

In de nieuwsbrief van maart liet René Hennenanger ons een foto zien van een voor hem vreemde paal met de tekst 'KB 6'. Een aantal mensen reageerde hierop.

Peter van Graafeiland laat ons het volgende weten: "Het gaat hier zeer waarschijnlijk inderdaad om een grenssteen. Deze steen markeerde de grens tussen Knapenburg en Berkenrode. Knapenburg lag iets ten zuiden van Berkenrode op de plek van Herenweg 111".

Zowel Daan Kerkvliet als Jaap Nagtegaal lieten ons weten dat er op de site van Hans Krol informatie te vinden is over grenspalen in Heemstede en ook daarin komt de steen voor zoals op bijgaande foto. Volgens Hans Krol is het de grens tussen Knapenburg en Berkenrode. [Lees hier meer erover](#) op de [website van Hans Krol](#).

Themadag stichting Terebinth op Algemene Begraafplaats in Heemstede: begraven op een buitenplaats

(Foto: Korrie Korevaart)

Terebinth, nationale stichting voor funerair erfgoed, organiseert op zaterdag 15 april in Heemstede een themadag over de geschiedenis van de Algemene Begraafplaats aan de Herfstlaan.

Verleden, heden en toekomst

Historicus Marc de Bruijn kent de begraafplaats als geen ander, en was nauw betrokken bij de restauratie van de grafkapel van de familie Van Vollenhoven en bijbehorende grafkisten. Hij geeft 's ochtenden een presentatie over de lotgevallen van deze bijzondere begraafplaats en gaat ook in op de toekomst. Ook het aandeel van de vrijwilligers van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek komt aan bod; zij doen veel voor de instandhouding van deze begraafplaats.

De kunst van de Zochers

Carla Oldenburger heeft een lange staat van dienst: zij studeerde biologie, was conservator van de Wageningen Universiteit en houdt zich al jarenlang bezig met architectuur en landschap, en met de architectenfamilie Zocher in het bijzonder. 's Middags gaat haar presentatie over de karakteristieke kenmerken van hun werk: wie was nu de aanlegger van deze begraafplaats en wat valt er te zeggen over de tuinhistorische aspecten van deze begraafplaats als onderdeel van een voormalige buitenplaats?

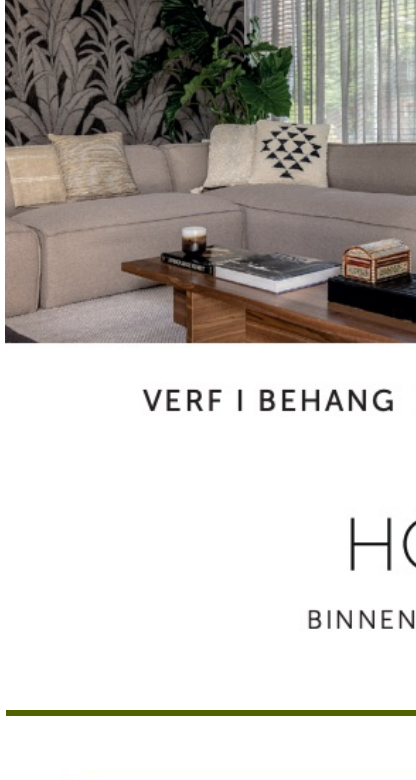
Rondleiding en bezoek aan de grafkapel Van Vollenhoven

Marc de Bruijn verzorgt 's middags een rondleiding over de begraafplaats. Speciaal voor de deelnemers aan deze dag gaat de prachtig gerestaureerde grafkapel van de familie Van Vollenhoven open. Kortom: een interessant programma om meer te weten te komen over de geschiedenis van deze interessante plek en de activiteiten om deze in stand te houden.

Plaats en tijd: 10.30-16.00 uur, op de Algemene Begraafplaats, Herfstlaan 3, 2104 AV Heemstede.

Anmelding: z.s.m. via bureau@terebinth.nl (of: tel. 06 2417 3646). Informatie over het programma: www.terebinth.nl. Kosten: 30 (donateurs) en 40 euro (niet-donateurs), incl. koffie/thee, lunch en afsluitend drankje.

Wandelen door Heemstede

Roads, WIJ Heemstede, Kennemerhart en de HVHB organiseren historische/culturele wandelingen door Heemstede voor bewoners van Heemstede. Dit initiatief ondersteunt [Preventieakkoord Heemstede - SportSupport](#).

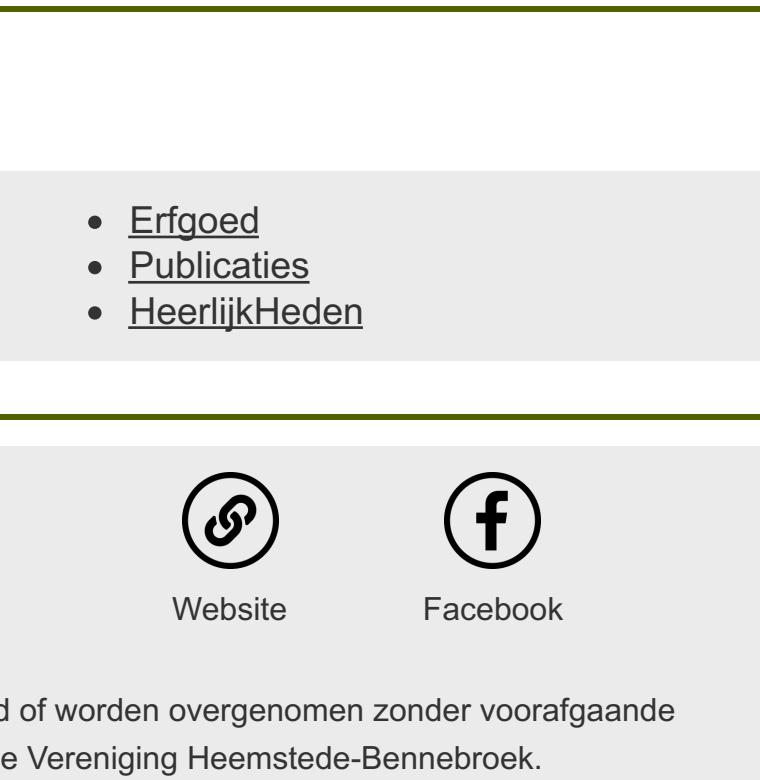
De duur van een wandeling is 1 uur met mogelijk een kleine uitloop (max 15 minuten). De begintijd van de wandelingen is 10 uur en het startpunt is Plein1, tenzij anders vermeld.

Geef u zich wel graag van tevoren op. Vol is vol. Dat kan via de mail: info@wijheemstede.nl of telefonisch: 023-548 38 28.

Maand	Dag	Wandeling	Vertrekpunt	Gids	Naam
April	18	Pomphuis WOII	Plein 1	Remmert	Plein1
	19	Kenau Simonsdochter	Grote Markt Hrm	10.30 uur	
Mei	2	Pomphuis WOII	Plein 1	Remmert	WijHeemstede
	6	Reed Nova en Bliersvaart	Plein 1	Henk	Plein1
Juni	16	Raadhuisstraat	Plein 1	Rene	WijHeemstede
	20	Raadhuisstraat	Plein 1	Rene	Plein1
Juli	4	Hartekamp *	Hartekamp	Ronald	WijHeemstede
	18	Hartekamp *	Hartekamp	Ronald	Plein1

Vrijwilligers

U bent lid geworden van de HVHB, want u draagt de historie van Heemstede-Bennebroek een warm hart toe. Daarbij ontvangt u ons prachtige kwartaalblad HeerlijkHeden (eind april komt de volgende editie) en krijgt u maandelijks de nieuwsbrief digitaal toegestuurd. Maar ook werken wij hard aan het karakterbehoud van Heemstede, aan de website, de wekelijkse rubriek in de Heemsteder 'Toen en nu', tentoonstellingen, evenementen en het archief wordt bijgehouden.

Voor al deze 'werkzaamheden' heeft de HVHB vele handjes ter beschikking. Misschien wilt u ook wel meer doen dan alleen lid zijn, maar twijfelt u wat u zou kunnen doen. Om het voortbestaan van de HVHB te waarborgen zijn er ook weer nieuwe vrijwilligers nodig. Wees gerust, veel van de huidige vrijwilligers zijn nog lang niet van plan te stoppen, maar extra handjes zijn meer dan welkom.

Wilt u graag iets doen, maar heeft u geen idee wat, neem dan contact op met onze secretaris (secretaris@hvhb.nl). U bent meer dan welkom als vrijwilliger, een leeftijds grens heeft de vereniging niet. De HVHB vertelt u graag wat de mogelijkheden zijn binnen de vereniging.

Vrijwilliger gespot: Frans Harm

Harm is op 4 april 1932 geboren in Allee 43. De lezer van HeerlijkHeden heeft een afbeelding daarvan kunnen zien op bladzijde 17 en 18 van nummer 195 in een artikel van Marloes van Buuren. Ik woon nog steeds in Heemstede maar nu aan de Adriaan Pauwlaan.

Na de lagere school, gymnasium en rechtenstudie aan de UVA in Amsterdam ging ik werken in Haarlem en Amsterdam bij de Amstel Brouwerij en daarna bij het Havenbedrijf van de gemeente Amsterdam.

In 1969 werd ik lid van -toen nog- de Vereniging Oud- Heemstede Bennebroek, de VOHB.

In 1992 stopte ik met werken en werd ik gevraagd voor het VOHB-bestuur waar ik een jaar later Gerard Schuitemaker als voorzitter opvolgde.

Hoogtepunt van die tijd was de viering van de VOHB in 1997: het 50-jarig bestaan. We brachten een videoband uit met een Wandeling door Heemstede en Bennebroek, langs alle karakteristieke gebouwen en landschap, wat toen een heerlijk progressieve vormgeving was. Verder was er een tentoonstelling in het raadhuis van Bennebroek: "Langs 's Heeren Weegen". En er was in de recreatiezaal van de Hartekamp een feestavond voor leden en zusterorganisaties. De burgemeesters van Heemstede en Bennebroek hielden een feestrede.

In 2003 ben ik afgetreden als voorzitter en overgestapt naar de redactie van ons blad met Cees Peper en Hans Krol. Dat had tot nummer 150 een nogal bescheiden vormgeving, maar kreeg op initiatief van Jaap Verschoor de huidige "glossy" vormgeving. In goed overleg brachten we een mooi blad uit. Na een leuke redactietijd met Marloes, Anja en Ellen heb ik mij in 2018 teruggetrokken als redactielid maar lees nog wel de stukjes voor ze naar de drukker gaan.

Ik denk met veel plezier en voldoening aan mijn tijd bij de vereniging.

Volg [BeleefHeemstede](#) waar de HVHB ook partner van is.

ERVAAR HET GEMAK VAN PROFESSIONEEL INTERIEURADVIES

VERF | BEHANG | VLOEREN | RAAMDECORATIE | MEUBELS | STYLINGADVIES

HOME MADE BY **REE** 75

BINNENWEG 89-91 | HEEMSTED E | WWW.HOMEMADEBY-REE.NL

Meer HVHB

- Het laatste nieuws
- Agenda
- Contact
- Erfgoed
- Publicaties
- HeerlijkHeden

Contact Communicatie HVHB Lid worden Klik hier Website Facebook

© Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek.

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • Voor een goede ontvangst voegt u communicatie@hvhb.nl toe aan uw adresboek.

